

Bieg historii. Pierwsza grójecka gra miejska

Scenariusz gry terenowej zrealizowanej w ramach projektu Bieg historii organizowanego w ramach II edycji Akademii Liderów Fundacji Świętego Mikołaja

O scenariuszu:

Gra „Bieg historii” powstała jako element projektu o tej samej nazwie, który realizowany był w ramach Akademii Liderów Fundacji Świętego Mikołaja. Celem projektu było zachęcenie młodych ludzi do aktywności oraz przedstawienie historii w ciekawy i przystępny sposób.

Przebieg gry:

Na starcie każda drużyna otrzymuje „starter”, w którego skład wchodzi:

- mapa
- teksty źródłowe
- karta punktacji
- ołówek
- czysta kartka.

Na każdym punkcie gry na uczestników czekają 2 zadania. Jedno dotyczy historii Polski w roku 966, 1966 bądź 2016, a drugie jest zagadką logiczną. Zadania historyczne należy wykonać na podstawie tekstów źródłowych, które zostały rozdane na starcie.

Pokonanie trasy zajmuje ok 2 godzin. W grze wziąć udział może 7 zespołów.

Program dofinansowany ze środków Muzeum Historii Polski w ramach programu Patriotyzm Jutra

Tekst źródłowy nr 1:

Prymas Stefan Wyszyński a obchody milenium chrztu Polski 1966

lk / br, Warszawa, 2016-03-08

Foto: prymaspolski.pl

O teologicznych, społeczno-politycznych i duszpasterskich aspektach obchodów milenium chrztu Polski w 1966, w tym zwłaszcza roli prymasa Stefana Wyszyńskiego, dyskutowali uczestnicy konferencji zorganizowanej 7 marca na UKSW.

W trakcie konferencji prelegenci przypominali kontekst społeczno-polityczny i religijny historycznych wydarzeń 1966 roku. Po dziewięcioletnich przygotowaniach w ramach Wielkiej Nowenny Kościół katolicki w Polsce rozpoczął 14 kwietnia 1966 r. w Gnieźnie

obchody milenium chrztu księcia Mieszka i jego dworu. Trwały one do listopada tegoż roku i objęły swoim zasięgiem wszystkie diecezje w kraju oraz wszystkie ośrodki duszpasterstwa polonijnego za granicą.

Władze PRL dostrzegły w nich poważne zagrożenie dla swoich rządów. Komuniści doskonale zdawali sobie sprawę, że rozpoczęła się w nowych warunkach walka o to, kto ma sprawować rząd dusz w narodzie. W kręgach partyjnych krążyło przekonanie, że kościelne uroczystości milenijne miały doprowadzić pod szyldem religijnym do aprobaty poparcia przez wierzących „celów politycznych” Episkopatu.

Władze traktowały te uroczystości jak próbę konfrontacji z Kościołem, dlatego postanowiły zrobić wszystko, by zniechęcić Polaków do uczestnictwa w milenium chrztu. Propagandowy plan działania obejmował uruchomienie wszelkich możliwych sposobów obniżania rangi kościelnych obchodów i odciągnięcia od nich uwagi, czego największym wyrazem było zorganizowanie konkurencyjnych świeckich obchodów pod szyldem „tysiąclecia państwa polskiego”.

Program dofinansowany ze środków Muzeum Historii Polski w ramach programu Patriotyzm Jutra

Tekst źródłowy nr 2:

Obchody 1050-lecia chrztu Polski

bgk, bt, msz, tk, rl, mip, am, aw, lk, mp, st, tom / mz, Poznań, 2016-04-16

[Tweetnij](#)

Fot. Paweł Krzemiński - fotoKAI

"Gdzie chrzest, tam nadzieja!" - pod takim hasłem odbyły się trzydniowe, kościelno-państwowe obchody jubileuszu 1050. rocznicy Chrztu Polski, które miały miejsce 14-16 kwietnia w Gnieźnie i Poznaniu. Złożyły się nań uroczyste liturgie pod przewodnictwem Legata Papieskiego, kard. Pietro Parolina, Nadzwyczajne obrady Zgromadzenia Narodowego oraz wielkie święto nowej ewangelizacji na poznańskim stadionie INEA.

W obchodach uczestniczył Polski Episkopat i biskupi z Polskiej Rady Ekumenicznej, delegacje Konferencji Biskupich z Europy, najwyższe władze Rzeczypospolitej z prezydentem i premierem oraz Korpus Dyplomatyczny. Każdego z tych dni Episkopat zbierał się dodatkowo na swym 372. zebraniu plenarnym.

Ekumeniczna modlitwa na Ostrowie Lednickim

Na jednym z prawdopodobnych miejsc, gdzie mógł dokonać się chrzest Mieszka wczesnym popołudniem 14 kwietnia zgromadzili się polscy biskupi, przedstawiciele episkopatów europejskich oraz reprezentanci różnych Kościołów chrześcijańskich. Nabożeństwu ekumenicznemu przewodniczył Prymas Polski abp. Wojciech Polak, a modlącym się towarzyszyły relikwie św. Wojciecha.

„Dziś, gdy w 1050. rocznicę Chrztu Polski, sięgamy do wspólnych korzeni naszego życia z wiary, pragniemy jeszcze raz uświadomić sobie, że sakrament chrztu jest znakiem jedności, a zarazem usłyszeć i wspólnie powtórzyć, że chrzest w Chrystusie jest wezwaniem dla Kościołów, aby przewyciężyły swoje podziały i w widzialny sposób zmanifestowały swoją wspólnotę” – mówił abp Wojciech Polak.

Biskupi, duchowni z różnych Kościołów, osoby życia konsekrowanego i wierni świeccy wspólnie odmówili Skład Apostolski, a później w modlitwie dziękczynnej dziękowali za „wszelkie dobro, którego na przestrzeni 1050 lat, dzięki wierze w Jezusa Chrystusa, doświadczył naród polski”. W modlitwie dziękowano m.in. za apostołów, którzy przynieśli na ziemię polską wiarę chrześcijańską i za męczenników i wszystkich świadków wiary, którzy żyli na polskiej ziemi ukazując wyzwalającą moc Ewangelii. Kolejne wezwania czytali przedstawiciele Kościołów zrzeszonych w Polskiej Radzie Ekumenicznej.

Następnie Prymas Polski poświęcił odlany specjalnie na 1050. rocznicę Chrztu Polski dzwon "Mieszko i Dobrawa", którego piękny dźwięk zabrzmiał zaraz potem. Na zakończenie odśpiewano "Bogurodzicę" i hymn narodowy. W tym momencie na niebie pojawiły się myśliwce, które pozostawiły na niebie białoczerwone smugi.

Program dofinansowany ze środków Muzeum Historii Polski w ramach programu Patriotyzm Jutra

Tekst źródłowy nr 3:**Stefan Wyszyński**

Stefan Wyszyński, urodzony 3 sierpnia 1901, zmarły 28 maja 1981, polski duchowny, arcybiskup, kardynał, prymas Polski. Często określany mianem „Prymasa Tysiąclecia” Wyszyński urodził się w Zuzeli nad Bugiem, jego ojciec był organistą w miejscowym kościele. Naukę w gimnazjum rozpoczął w Warszawie, jednak z powodu wybuchu I wojny światowej kontynuował ją w Łomży. W latach 1917-1924 uczył się w Seminarium Duchownym (Niższym i Wyższym) we Włocławku. W 1924 roku przyjął święcenia kapłańskie. W późniejszym czasie studiował na KUL’u, gdzie doktoryzował się z prawa kanonicznego. W czasie II wojny światowej ukrywał się przed gestapo, podczas powstania warszawskiego był kapłanem jednej z grup Armii Krajowej. Po wojnie Stefan Wyszyński pełnił funkcję rektora seminarium we Włocławku, w 1946 roku został mianowany biskupem, niedługo potem arcybiskupem i prymasem Polski. W 1953 roku Wyszyński doszedł do godności kardynała. Życiorys Wyszyńskiego jest ściśle powiązany z sytuacją polityczną Polski po II wojnie światowej – jako zwierzchnik polskiego Kościoła prowadził niebezpieczną grę z władzami PRL, wspierał opozycję, stanowczo potępiał władze za tłumienie protestów robotniczych. W latach 50-tych był 4-krotnie internowany. Działalność Wyszyńskiego zyskiwała niezwykle silny oddźwięk w polskim społeczeństwie. W latach 60-tych przewodniczył on obchodom Tysiąclecia Chrztu Polski, był również jednym z inicjatorów głośnego orędzia biskupów polskich do biskupów niemieckich z 1965 roku, ze słynnym sformułowaniem „przebaczymy i prosimy o przebaczenie”. W latach 1980-81 był pośrednikiem w rozmowach między Solidarnością a władzami PRL. Zmarł w 1981 z powodu choroby nowotworowej.

Chrztu Mieszkowi I w roku 966 udzielił biskup Jordan. Nie wiadomo dokładnie skąd pochodził - przypuszcza się, że z Włoch, lub, co bardziej prawdopodobne, z Niemiec (Nadrenia, Lotaryngia). Prawdopodobnie duchowni chrześcijańscy przybyli na dwór Mieszka I już wraz z orszakiem ślubnym Dobrawy.

Wraz z księciem chrzest przyjęli możni i przedstawiciele warstwy górnej (bliskie otoczenie księcia). W 968 r. powstało w Poznaniu pierwsze polskie biskupstwo. Było ono bezpośrednio podległe Rzymowi, a na jego czele stanął Jordan.

Chrzest Polski jest jednym z najważniejszych wydarzeń w historii naszego kraju. Zapewnił mu miejsce wśród krajów chrześcijańskiej Europy. Zabezpieczał też państwo przed przymusową chrystianizacją i przyczynił się do jego wewnętrznego zespolenia. Mieszko I został za równorzędnego władcę. Kościół wniósł do Polski wzory organizacji państwowej (co wzmocniło młodą państwowość polską) oraz znajomość pisma i form kancelaryjnych niezbędnych w ówczesnej dyplomacji. Dzięki przyjęciu chrztu wzmocnieniu uległa pozycja Mieszka I w stosunkach z Niemcami.

Program dofinansowany ze środków Muzeum Historii Polski w ramach programu Patriotyzm Jutra

Tekst źródłowy nr 4:

*Zapiski Kpinomira

RZ: [...] Co teraz wiemy o Mieszkowym haremie?

Ph Steele: Tak, czeski duchowny potwierdza relację Galla Anonima, że Mieszko miał siedem żon. Precyzuje, że były to najpiękniejsze białogłowy z najważniejszych grodów. Mieszko nie żądał córki pana grodu, a raczej najpiękniejszej młodej damy w grodzie. „Uroda, nie urodzie- podaje Kpinomir – była najważniejsza dla niego”. Otrzymał po jednej żonie z Poznania, Kalisza, Giecza, Grzybowa i Kruszwicy – nawet znamy ich imiona: Całusława, Biustyna, Błogomina, Udowita, Pieściwoja. Natomiast z Gniezna Mieszko dostał dwie bliźniaczki: Rębichę i Pępichę.

RZ: No, jak same imiona sugerują... Dlaczego miał akurat siedem żon? Inny wielki słowiański władca – Samon z Moraw – miał 12 żon.

PhS: Racja, ale wśród Polan obowiązywała zasada *numerantus clausus* – czyli, maksymalnie siedem. Kpinomir też nam wyjaśnia, że władca Polski ubierał swoje żony w miękkie futra z soboli i królików. Że mieszkał z nimi w jednej dużej chacie (półziemiance). Że żony nosiły biżuterie z bursztynu oraz srebrne wisiorki (kaptorgi) – i że na temat Dobrawy szeptały do Mieszka „łyżka dziegciu beczkę miodu zepsuje”.

Program dofinansowany ze środków Muzeum Historii Polski w ramach programu Patriotyzm Jutra

Zadania historyczne:

1. Pewnie pamiętasz fakt z materiałów Philipa Stella, że Mieszko miał 7 żon. Teraz musisz przypomnieć sobie te imiona i je odwzorować. (*karteczki z sylabami do ułożenia*)
2. W tym roku odbywa się 1050 lecie chrztu Polski, i doskonale pamiętasz z tekstu źródłowego jak obchody tego święta przebiegały i gdzie. Jeden z Was musi wcielić się w rolę dziennikarza relacjonującego te wydarzenia, a reszta to wydarzenie tworzyć. *Rekwizyt- drewniany pojemniczek, 'z relikwiami św. Wojciecha'*
3. W 1966 roku władza była bardzo przeciwna obchodom millenium. Podzielcie się na połowę i na kartkach wypiszcie działania kościoła, aby zainteresować ludzi takim wydarzeniem, a druga grupa działania władzy, jakie teraz by mogła organizować aby odciągnąć ludzi od kościoła. Przyczep kartki po stronach liny, i ją przeciągnij!
4. Myślicie czasem, czym był dla nas chrzest? Pewnie wiecie tylko to, co powiedzą wam w szkole, że dzięki temu Polacy liczyli się jako państwo i było scalone. Niestety były też niemile aspekty chrztu. Polanie i inni wierzyli wcześniej w pogańskich bożków, a nagle z dnia na dzień powiedziano im, że mają wierzyć jako katolicy. Stwórzcie przemowę, jaką Mieszko I mógłby ich zachęcić do popierania swojego chrztu, wypisz jak najwięcej Ci znanych plusów chrztu i wykaż się inwencją twórczą.
5. Plecak Wszyńskiego.
6. Czółko z ważnymi dla Polski postaciami (Mieszko, Dobrawa, Wszyński, Jordan, Jan Paweł II)
7. Zapytanie kto ochrzcił Mieszka I (Jordan) po czym zabawa- złapanie jabłka za pomocą zębów z miski z wodą.

Program dofinansowany ze środków Muzeum Historii Polski w ramach programu Patriotyzm Jutra

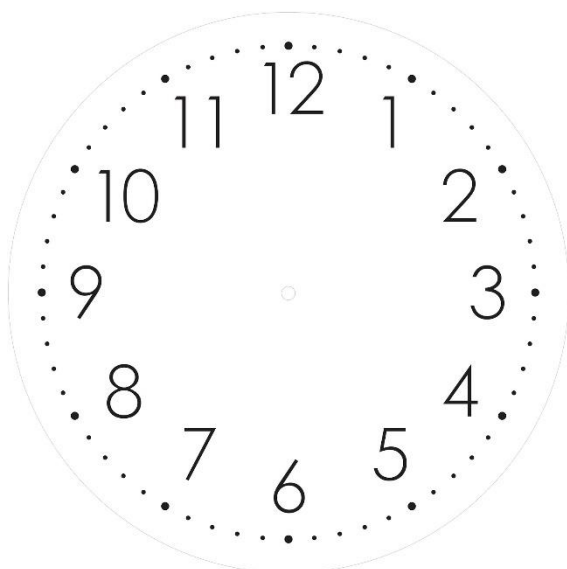
Zadania logiczne:

1. Na jeziorze rosną lilie wodne, tworząc zieloną plamę na powierzchni wody. Rosną bardzo szybko. Każdego dnia zielona powierzchnia powiększa się dwukrotnie. Po 48 dniach całe jezioro będzie zarośnięte liliami. Po ilu dniach lilie będą pokrywać połowę powierzchni wody?

2. Ułóżcie 10 kapsli (monet), w taki sposób, aby utworzyły 5 linii po minimum 4 kapsle w każdej.

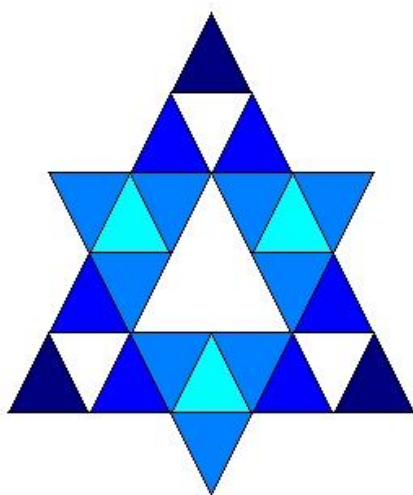
Uwaga! Każde dwie linie mogą mieć co najwyżej jeden kapsel wspólny.

3. Podziel tarczę zegara trzema cięciami prostymi tak, żeby na każdej z trzech powstałych części suma liczb była taka sama.

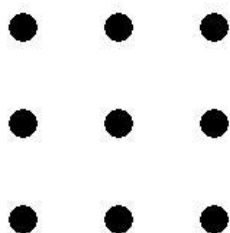

Program dofinansowany ze środków Muzeum Historii Polski w ramach programu Patriotyzm Jutra

4. Ile trójkątów znajduje się na obrazku?

5. Narysuj cztery proste odcinki bez odrywania ręki, żeby połączyć nimi wszystkie 9 kółek. Linie mają być zerowej grubości i idealnie proste o dowolnej długości.

6. Chłop musi przewieźć na drugi brzeg rzeki kozę, wilka i kapustę. Niestety, posiada łódkę, która może pomieścić tylko jego i jedno z trzech (kozę, wilka albo kapustę). Na jednym brzegu nie mogą zostać bez opieki chłop: wilk z kozą (bo wilk zje kozę), ani koza z kapustą (bo koza zje kapustę). Pytanie: Co ma zrobić chłop?

7. Przełóż jedną i tylko jedną zapałkę aby równanie stało się prawdziwe. *Przekreślenie znaku równości nie jest poprawnym rozwiązaniem. Nie wolno dokładać, tamać ani zabierać zapałek.*

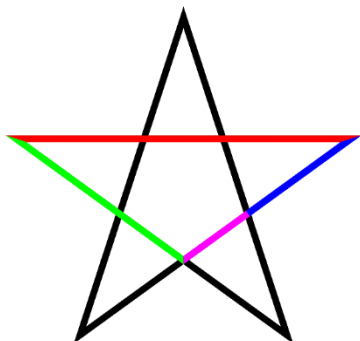
$$6 + 4 = 4$$

Program dofinansowany ze środków Muzeum Historii Polski w ramach programu Patriotyzm Jutra

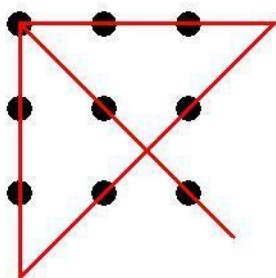

Odpowiedzi do zadań logicznych:

- Po 47 dniach.
- Trzeba narysować pentagram (bez satanistycznych skojarzeń!) po czym na punktach przecięć i styków kresek położyć kapsle/monety.

- Suma jednego zbioru będzie wynosiła 26. Pierwszy zbiór to: 11, 12, 1, 2. Drugi zbiór to: 10, 9, 3, 4. Trzeci zbiór to: 8, 7, 6, 5.
- 39 trójkątów

-
- Chłop przewozi na drugi brzeg kozę. Wraca, zabiera wilka, przewozi go na drugi brzeg, zabiera kozę z powrotem. Wraca, zostawia kozę i bierze kapustę. Przewozi ją na drugi brzeg, zostawia z wilkiem i wraca po kozę.
7. Odp.1: Zabieram pionową zapałkę tworzącą znak + i dokładam ją do 6, tworząc 8. $8-4=4$

Odp2: Zrobić z 6 liczbę 0.

Autorzy: Żaneta Pawelec, Mateusz Marlikowski

Licencja Creative Commons CC-BY-NC-ND

Program dofinansowany ze środków Muzeum Historii Polski w ramach programu Patriotyzm Jutra